

Dosarul nr. 2ra-172/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani – C. Valah

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Saranciuc împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, cu privire la repararea de către Stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan, s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre,

constată :

La 19 ianuarie 2018 Victor Saranciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, solicitând recunoașterea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea din Bugetul Național Public, prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material în mărime de 246 753,86 lei și a prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că prin hotărârea din 23 decembrie 2003 a Judecătoriai Călărași a fost admisă acțiunea înaintată de către Victor Saranciuc împotriva lui Vasile Leahu cu privire la recuperarea prejudiciului material în mărime de 60 513,10 lei și încasarea taxei de stat în mărime de 1815,39 lei.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2005 Judecătoria Călărași a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Saranciuc împotriva lui Vasile Leahu cu

privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 54 000 lei, a cheltuielilor de judecată în sumă de 6111,31 lei și a taxei de stat în sumă de 1620 lei.

Hotărârile menționate supra au devenit definitive și irevocabile. Astfel la data de 23 decembrie 2003 și la data de 07 noiembrie 2005 Judecătoria Călărași a eliberat două titluri executorii sub nr. 2-802/03 și nr. 2-517/05, care au fost transmise spre executare silită, conform competenței teritoriale Oficiului de Executare Călărași, care a inițiat procedurile de executare silită a acestor documente executorii.

Reclamantul a susținut că până în anul 2010, timp de 7 ani din momentul intentării procedurii de executare, titlurile executorii nr. 2-802/03 și nr. 2-517/05 nu au fost executate. Oficiul de Executare Călărași, în tot acest timp, nu a întreprins nici o măsură în vederea executării documentelor executorii și anume de identificare a bunurilor debitorului Vasile Leahu, nu a aplicat interdicția la Oficiul Stării Civile cu privire la eliberarea actelor și efectuarea modificărilor în registrul actelor de stare civilă, nu a fost pus sechestru pe conturile bancare a debitorului, nu a fost aplicată interdicția ca debitorul să nu părăsească țara, nu a existat din partea Oficiului de Executare Călărași nici un demers de pătrundere forțată în locuința debitorului, precum și alte acțiuni necesare de a executa procedurile de executare intentate, deși a depus mai multe cereri la Oficiul de Executare Călărași de a urgenta executarea titlurilor executorii.

A menționat că în urma reformei din cadrul sistemului executorilor judecătorești, prin Legea nr. 113 din 17 iunie 2010, conform procesului-verbal de transmitere a procedurilor executorii din 07 octombrie 2010 ale Oficiului de Executare Călărași către executorul judecătoresc licențiat în circumscripția raionului Călărași, Eugeniu Dudnicenco, s-a stabilit lipsa în evidență a documentelor executorii nr. 2-802/03 și nr. 2-517/05, în care în calitate de debitor figurează Vasile Leahu, iar în calitate de creditor Victor Saranciuc. După mai multe adresări înaintate executorului judecătoresc Eugeniu Dudnicenco și Ministerului Justiției a fost găsit titlul executoriu nr. 2-802/03, iar titlul executoriu nr. 2-517/05 a fost depistat după registrul de evidență a documentelor executorii pe anul 2005 cu însemnarea „căutare”. Astfel, a depus o cerere către Judecătoria Călărași să-i fie eliberat repetat titlul executoriu nr. 2-517/05, ulterior fiind restabilită procedura de executare de către executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco.

În urma preluării de către executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco spre executare silită, la 07 octombrie 2010, a titlului executoriu nr. 2-802/03 din 23 decembrie 2003, în urma măsurilor de executare întreprinse, debitorul Vasile Leahu a achitat datoria în mărime de 60 513 lei și cheltuielile de executare la data de 12 iulie 2011.

Reclamantul a mai indicat că având calitate de creditor în procedura de executare, a avut și alte pretenții materiale față de debitor, însă nu a fost informat despre acțiunile întreprinse de către executorul judecătoresc în procedura de executare și nu a avut posibilitate să le înainteze. Consideră ce executorul judecătoresc intenționat și conștient, prin abuz în serviciu, a ridicat măsura de interdicție a perfectării, eliberării pașaportului și de părăsire a teritoriului țării până la achitarea deplină a datoriei, dispusă anterior față de debitorul Vasile Leahu, fapt ce i-a permis ultimului să părăsească teritoriul Republicii Moldova, stabilindu-se cu

domiciliul în Canada și a condus la neexecutarea integrală a procedurii de executare intentată în privința acestuia.

Consideră că, nefiind informat de către executorul judecătoresc despre procedura de executare efectuată în baza titlului executoriu nr. 2-802/03, nu a înaintat cerințele cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a penalității ce rezultă din întârzierea executării de către debitor. Astfel, la data de 11 decembrie 2012 a depus o cerere către executorul judecătoresc, cu privire la calcularea și încasarea de la Vasile Leahu a dobânzii de întârziere. Prin încheierea din 11 decembrie 2012 executorul judecătoresc a admis cererea creditorului și a dispus încasarea de la Vasile Leahu a dobânzii de întârziere în mărime de 77 055,55 lei calculată pentru perioada 09 ianuarie 2004-12 iulie 2011, care nu a fost posibil de încasat de la debitor din cauza stabilirii acestuia cu traiul în Canada.

Reclamantul a mai indicat că în procedura de executare la executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco se află spre executare titlul executoriu nr. 2-517/05 cu privire la încasarea de la Vasile Leahu a datoriei în mărime de 60 111,31 lei, care până în prezent nu a fost executat, pe motivul abuzului în serviciu și neglijenței executorului judecătoresc. Astfel, a fost înaintată o cerere către executorul judecătoresc de a încasa de la Vasile Leahu dobânda de întârziere în sumă de 109 587 lei, calculată până la data de 01 ianuarie 2018.

A menționat că la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, în urma neexecutării de către debitor a titlului executoriu nr. 2-517/05 cu privire la încasarea sumei de 60 111,31 lei, a încheierii din 14 decembrie 2012, emisă de către executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco cu privire la încasarea de la Vasile Leahu a dobânzii de întârziere în mărime de 77 055,55 lei, calculată pentru perioada 09.01.2004-12.07.2011, precum și dobânda de întârziere calculată pentru perioada 07.11.2005-01.01.2018, conform titlului executoriu nr. 2-517/05 în sumă de 109 587 lei, s-a format în total un prejudiciu material în sumă de 246 753,86 lei, care urmează a fi achitat de către debitor în beneficiul creditorului. Însă, datorită omisiunilor admise de către executorul judecătoresc, nici datoria și nici dobânzile rezultate din întârzierea executării nu au fost achitate până la moment de către debitor. În legătură cu acest fapt a depus mai multe plângeri și cereri către executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, cu privire la informarea despre acțiunile întreprinse în vederea executării titlului executoriu nr. 2-517/05, primind același răspuns formal, că debitorul este plecat cu traiul în Canada și nu locuiește pe adresa indicată, nu dispune de bunuri mobile/imobile sau conturi bancare ce ar putea fi urmărite în scopul achitării sumei adjudecate și că executorul judecătoresc va întreprinde toate măsurile de asigurare pentru executarea documentului executoriu.

A susținut că din data preluării titlurilor executorii nr. 2-802/03 și nr. 2-517/05 de către executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco au trecut mai mult de 7 an, însă titlul executoriu nr. 2-517/05 până în prezent nu este executat, fapt ce se datorează neglijenței și abuzului din partea executorului judecătoresc. Consideră că responsabil de acest fapt este anume executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, care ilegal a permis debitorului Vasile Leahu să părăsească teritoriul țării, fiind ridicată măsura de interdicție de a părăsi țara, a perfectării și eliberării pașaportului. Executorul judecătoresc în calitate sa de autoritate investită cu executarea documentelor executorii a avut până în prezent un comportament total pasiv, pe

parcursul aflării în procedura sa a titlurilor executorii, măsurile efectuate au fost limitate, deși executarea determină întreprinderea măsurilor constante, nefiind întreprinse toate măsurile concrete prevăzute de Codul de executare, cum ar fi: prelungirea interdicției de a părăsi țara și interdicția eliberării pașaportului, identificarea bunurilor debitorului aflate în proprietatea sa, aplicarea sechestrului pe conturile bancare, etc.

A susținut că s-a adresat cu plângeri către Ministerul Justiției privind întreprinderea măsurilor de rigoare în privința executorilor judecătorești Svetlana Otgon și Eugeniu Dudnicenco de a realiza obligația statului privind executarea hotărârilor judecătorești și sancționarea acestora, statul fiind obligat să asigure executarea hotărârilor judecătorești prin metode eficiente în termen cât mai restrâns, dar a primit răspunsuri formale și evazive.

A menționat că până în prezent documentele executorii se află în procedura executorului judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, iar neexecutarea hotărârilor judecătorești în termen rezonabil i-a provocat suferințe psihologice, frustări, pierdere de timp, stres, suferințe fizice, el fiind invalid de gradul I în urma accidentului rutier provocat de către debitorul Vasile Leahu, având nevoie în fiecare zi de anumite sume de bani pentru procurarea medicamentelor. Din aceste considerente a fost nevoit să se crediteze, ceea ce a implicat inevitabil suportarea unor cheltuieli permanente, sub formă de dobânzi aferente creditului. Achitarea pe deplin de către Vasile Leahu a datoriei, la care reclamantul a contat, i-ar fi permis să achite înainte de timp aproape pe deplin datoria legată de creditul contractat și să evite pierderile legate de plata dobânzilor.

Ținând cont de durata termenului de neexecutare a hotărârilor judecătorești, comportamentul autorităților relevante, acțiunile ilegale ale executorilor judecătorești Eugeniu Dudnicenco și Svetlanei Otgon în scopul executării hotărârilor judecătorești irevocabile, caracterul obligației de executare și importanța executării titlurilor executorii pentru reclamant, consideră că i-a fost violat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, fiindu-i cauzat prejudiciu material și moral.

Consideră că responsabil de neexecutarea hotărârilor judecătorești este Statul Republica Moldova, care urmează să compenseze atât prejudiciul moral, cât și material, ori Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești se află în gestiunea Ministerului Justiției și statul este obligat să repare prejudiciul cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești din bugetul de stat, reieșind din prevederile legale aplicabile. Totodată, consideră întemeiate argumentele pe care le invocă, reprezentând o speranță legitimă de a face uz de dreptul la recuperarea prejudiciului material și moral, deoarece beneficiază de protecția Protocolului nr. 1 CEDO, care prin prisma jurisprudenței Curții Europene a statuat cu valoare de prejudiciu că speranța legitimă ca valoare patrimonială reprezintă un bun în sensul dispozițiilor din art. 1 Primul Protocol CEDO.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Saranciuc. S-a constatat încălcarea dreptului lui Victor Saranciuc la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Victor Saranciuc prejudiciul moral pentru neexecutarea în

termen rezonabil a hotărârii judecătorești în mărime de 42 665,70 lei. În rest, pretenția privind încasarea prejudiciului material și pretenția privind încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată s-au respins ca fiind neîntemeiate. (f.d. 96, 101-108)

La 24 aprilie 2018 Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea actului judecătoresc, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea înaintată de către Victor Saranciuc. (f.d. 98, 126-131)

La 18 mai 2018 Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan a declarat apel împotriva hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care a admite integral acțiunea. (f.d. 114-115, 132-138)

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan, s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Saranciuc împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, cu privire la repararea de către Stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. (f.d. 144, 145-151)

La 27 noiembrie 2018 Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan a declarat recurs împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la constatarea încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cu admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea prejudiciului material în mărime de 246 753,86 lei și a prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul său. (f.d. 155-160)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată în partea neîncasării prejudiciului material în sumă de 246 753,86 lei, cât și a prejudiciului moral integral în mărime de 500 000 lei în beneficiul său și ilegală decizia instanței de apel, care urmează a fi casate deoarece nu s-a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei expuse în instanța de fond și motivele indicate în cererea de apel.

A mai indicat că concluziile primei instanțe privind încasarea parțială a prejudiciului moral, precum și respingerea încasării prejudiciului material, expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei invocate în cererea de chemare în judecată. De asemenea, concluziile instanței de apel sunt neîntemeiate și nefondate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 septembrie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 27 noiembrie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan, inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursul, declarat de către Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Marcel Guțan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas